

Elizabeth Hejns

Najmračnije mesto

Prevela
Vesna Stojković

■ Laguna ■

Naslov originala

Elizabeth Haynes

INTO THE DARKEST CORNER

Copyright © Elizabeth Haynes 2011

The moral right of the author has been asserted.

Translation copyright © 2013 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

*Vendi Džordž i Džeki Mosciki –
jakim i inspirativnim ženama*

Kraljevski sud u Lankasteru

Ponovni pretres slučaja BRAJTMAN

Sreda, 11. maj 2005.

Prepodnevno zasedanje

Predsedava:

POŠTOVANI GOSPODIN SUDIJA NOLAN

Gospodin Maklin: Hoćete li, molim vas, navesti svoje puno ime?

Gospodin Brajtman: Li Entoni Brajtman.

Gospodin Maklin: Hvala. Gospodine Brajtmane, bili ste u vezi sa gospođicom Bejli, je li tako?

Gospodin Brajtman: Da.

Gospodin Maklin: Koliko dugo?

Gospodin Brajtman: Upoznali smo se krajem oktobra 2003. Zabavljali smo se do sredine juna prošle godine.

Gospodin Maklin: A kako ste se upoznali?

Gospodin Brajtman: Na poslu. Upoznao sam je tokom jedne operacije na kojoj sam radio.

Gospodin Maklin: I stupili ste u vezu?

Gospodin Brajtman: Da.

Gospodin Maklin: Rekli ste da ste vezu prekinuli u junu. Da li je to bila zajednička odluka?

Gospodin Brajtman: Nije nam išlo dobro već neko vreme. Ketrin je bila veoma ljubomorna zbog toga što sam se dugo zadržavao na poslu. Bila je ubeđena da je varam.

Gospodin Maklin: A jeste li je varali?

Gospodin Brajtman: Ne. Zbog posla sam danima odsutan od kuće, a priroda mog posla je takva da ne smem nikome da pričam gde sam i kad ću se vratiti kući, čak ni svojoj devojci.

Gospodin Maklin: Da li ste se zbog svog odsustvovanja svađali sa gospođicom Bejli?

Gospodin Brajtman: Da. Proveravala je moj mobilni telefon tražeći poruke drugih žena, zahtevala je da joj kažem gde sam bio, s kim sam se viđao. Kad bih se vratio kući, želeo sam samo da zaboravim na posao i malo se opustim. Činilo mi se da nikad nisam imao priliku za to.

Gospodin Maklin: I tako ste raskinuli vezu?

Gospodin Brajtman: Ne. Ponekad smo se svađali, ali voleo sam je. Znao sam da ima emotivnih problema. Kad bi me napala, uvek sam govorio sebi da nije ona kriva za to.

Gospodin Maklin: Šta mislite pod tim „emotivni problemi“?

Gospodin Brajtman: Pa, rekla mi je da je ranije patila od anksioznosti. Što sam duže bio s njom, sve više sam to primećivao. Izašla bi na piće sa prijateljicama ili bi pila kod kuće, a kad bih se vratio, započela bi svađu i okomila se na mene.

- Gospodin Maklin: Da se zadržimo na tim emotivnim problemima – voleo bih da vam postavim još neka pitanja. Dok ste bili sa njom u vezi, da li ste primetili bilo šta što bi ukazivalo na to da bi gospođica Bejli u stanju emotivnog stresa mogla nauditi sebi?
- Gospodin Brajtman: Ne. Njeni prijatelji su mi rekli da se ranije sekla.
- Gospodin Luis: Prigovor, gospodine sudijo. Od svedoka se ne traži da iznese mišljenje prijatelja gospođice Bejli.
- Sudija Nolan: Gospodine Brajtmane, molim vas, držite se postavljenih pitanja. Hvala.
- Gospodin Maklin: Gospodine Brajtmane, pomenuli ste da bi se gospođica Bejli „okomila“ na vas. Možete li da objasnite šta pod tim mislite?
- Gospodin Brajtman: Počela bi da viče, gurala bi me, šamarala, šutirala. I slično.
- Gospodin Maklin: Bila je nasilna prema vama?
- Gospodin Brajtman: Da. Pa, da. Jeste.
- Gospodin Maklin: Po vašoj proceni, koliko puta se to dogodilo?
- Gospodin Brajtman: Ne znam. Nisam brojao.
- Gospodin Maklin: A šta biste vi obično uradili kada bi se ona „okomila“ na vas?
- Gospodin Brajtman: Izmakao bih se. Dosta mi je toga na poslu; ne treba mi i kad se vratim kući.
- Gospodin Maklin: A da li ste vi ikad bili nasilni prema njoj?

Gospodin Brajtman: Samo poslednji put. Zaključala me je u kuću i negde sakrila ključ. Razbesnela se na mene. Radio sam na jednom naročito teškom poslu i nešto je u meni puklo. Uzvratio sam joj udarcem. To je bilo prvi put da sam udario ženu.

Gospodin Maklin: Poslednji put – o kom datumu tačno govorite?

Gospodin Brajtman: Bilo je u junu. Trinaestog, mislim.

Gospodin Maklin: Možete li nam opisati šta se sve dešavalo tog dana.

Gospodin Brajtman: Prethodne noći sam prespavao kod Ketrin. Tog vikenda sam bio dežuran, tako da sam otišao na posao pre nego što se Ketrin probudila. Kad sam se uveče vratio, bila je pod dejstvom alkohola. Optužila me da sam proveo dan sa drugom ženom – to sam već sto puta čuo. Jedno vreme sam trpeo, ali mi se posle nekoliko sati smučilo. Hteo sam da odem, međutim, ona je dvaput zaključala ulazna vrata. Nije prestajala da vrišti i psuje me, da me šamara i grebe po licu. Odgurnuo sam je, taman toliko da je sklonim s puta. Onda se ona jednostavno ponovo bacila na mene i ja sam je udario.

Gospodin Maklin: Kako ste je udarili, gospodine Brajtmane? Da li je to bila čuška, šamar?

Gospodin Brajtman: Udario sam je pesnicom.

Gospodin Maklin: Tako dakle. I šta se onda dogodilo?

Gospodin Brajtman: Nije prestala; samo je još glasnije vikala i ponovo navalila na mene. Tako da sam je opet udario. Pretpostavljam je udarac bio jači. Pala je unazad, a ja sam prišao da vidim je li joj dobro i pomognem joj da ustane. Verovatno sam je nagazio na šaku. Vrisnula je i vikala na mene i gađala me nečim. To je bio ključ ulaznih vrata.

Gospodin Maklin: Šta ste onda uradili?

Gospodin Brajtman: Uzeo sam ključ, otključao vrata i otišao.

Gospodin Maklin: Koliko je bilo sati?

Gospodin Brajtman: Mora da je bilo oko sedam i petnaest.

Gospodin Maklin: A u kakvom je stanju bila kada ste otišli?

Gospodin Brajtman: I dalje je vikala i vrištala.

Gospodin Maklin: Da li je bila povređena, da li je krvarila?

Gospodin Brajtman: Mislim da je krvarila.

Gospodin Maklin: Gospodine Brajtmane, možete li to malo da pojasnite?

Gospodin Brajtman: Imala je krvi po licu. Ne znam odakle. Nije bilo mnogo krvi.

Gospodin Maklin: A da li ste vi imali nekih povreda?

Gospodin Brajtman: Imao sam samo nekoliko ogrebotina.

Gospodin Maklin: Da li vam je palo na pamet da joj je možda potrebna medicinska pomoć?

Gospodin Brajtman: Ne.

Gospodin Maklin: Iako je očigledno krvarila i jaukala?

Gospodin Brajtman: Ne sećam se da je jaukala. Dok sam izlazio iz kuće, vrištala je i psovala me.

Ako joj je bila potrebna medicinska pomoć, verujem da je i sama mogla da je potraži, bez moje pomoći.

Gospodin Maklin: Tako dakle. Da li ste, nakon što ste u sedam i petnaest izašli iz kuće, ponovo videli gospođicu Bejli?

Gospodin Brajtman: Ne. Nisam je ponovo video.

Gospodin Maklin: Da li ste je zvali telefonom?

Gospodin Brajtman: Ne.

Gospodin Maklin: Želim da dobro razmislite pre nego što odgovorite na sledeće pitanje. Kako se sada osećate u vezi s događajima od tog dana?

Gospodin Brajtman: Duboko se kajem zbog svega što se dogodilo. Voleo sam Ketrin. Zaprosio sam je. Nisam imao predstavu da je toliko emotivno poremećena i kamo lepe sreće da joj nisam uzvratio. Voleo bih da sam se samo malo više potrudio da je smirim.

Gospodin Maklin: Hvala. Nemam više pitanja, gospodine sudijo.

– UNAKRSNO ISPITIVANJE –

Gospodin Luis: Gospodine Brajtmane, da li biste za svoju vezu sa gospođicom Bejli rekli da je bila ozbiljna?

Gospodin Brajtman: Mislio sam da jeste, da.

Gospodin Luis: Je li vam jasno da u vašem ugovoru o zaposlenju stoji da poslodavca morate

obavestiti o promenama u svom privatnom životu, uključujući i pojedinih o vašim vezama?

Gospodin Brajtman: Da.

Gospodin Luis: A vi ste ipak odlučili da nikog na poslu ne obavestite o svojoj vezi sa gospođicom Bejli?

Gospodin Brajtman: Nameravao sam da to uradim kad Ketrin pristane da se uda za mene. Provera mog integriteta bila je zakazana za kraj septembra; to bih u svakom slučaju tada spomenuo.

Gospodin Luis: Sada bih želeo da obratite pažnju na Dokaz VL/1 – nalazi se na strani sedamnaest dokaznog materijala – a u pitanju je izjava policajca Vilijama Leja. Policajac Lej uhapsio vas je u utorak petnaestog juna 2004. na vašoj kućnoj adresi. U izjavi tvrdi da ste, kada vas je pitao za gospođicu Bejli, izjavili, citiram: „Ne znam o kome pričate.“ Da li je to tačno?

Gospodin Brajtman: Ne sećam se šta sam tačno rekao.

Gospodin Luis: To je žena za koju ste kasnije izjavili da je volite, da ste nameravali da se oženite njom. Je li to tačno?

Gospodin Brajtman: Policajci Lej i Njuman pojavili su se na mojim vratima u šest ujutro. Prethodne tri noći sam radio i samo što sam otišao u krevet. Bio sam dezorijentisan.

Gospodin Luis: Da li ste, prilikom ispitivanja u lankasterskoj policijskoj stanici, izjavili i – ponovo citiram iz vaše izjave: „Onjoj sam samo vodio istragu. Kada sam je ostavio, bila je dobro. Imala je emotivnih, mentalnih problema.“

Gospodin Brajtman: (*nečujno*)

Sudija Nolan: Gospodine Brajtmane, možete li da govorite glasnije?

Gospodin Brajtman: Da.

Gospodin Luis: I, jeste li vodili istragu u vezi s gospođicom Bejli?

Gospodin Brajtman: Ne.

Gospodin Luis: Nemam više pitanja.

Sudija Nolan: Hvala. U tom slučaju, dame i gospodo, napravićemo pauzu za ručak.

Četvrtak, 21. jun 2001.

Ako ćemo o danima zgodnim za umiranje, najduži dan u godini dobar je kao i bilo koji drugi.

Naomi Benet ležala je otvorenih očiju na dnu jarka dok je krv koja ju je ove dvadeset i četiri godine održavala u životu polako oticala u sitan pesak i šljunak pod njom.

U trenucima kad bi joj se svest vratila, zamislila bi se nad ironijom svega ovoga: kako će umreti sada – posle svega što je preživela, verujući da je sloboda tako blizu – a ubiće je jedini čovek koji ju je ikad zaista voleo i bio pažljiv prema njoj. Stajao je na ivici jarka iznad nje, s licem u senci dok ga je sunce koje se probijalo kroz blistavo zeleno lišće obasjavalo mrljama svetlosti, a kosa mu je podsećala na sjajan oreol. Čekao je.

Pluća su joj se napunila krvlju i ona se zakašlja izbacujući grimizne mehuriće koji su joj zapenili niz bradu.

Nepomičan, s jednom rukom na lopati, gledao je kako joj krv otiče, divio se njenoj čudesnoj boji, nalik na tečan dragulj, i tome što je, čak i na samrti, Naomi i dalje najlepša žena koju je ikad video.

Kad je krv, usporivši, počela tek da curka, okrenuo se i preleteo pogledom preko zapuštene ničije zemlje između zadnjeg dela industrijskog poseda i početka obradivog zemljišta. Ovamo niko ne dolazi, čak ni oni koji šetaju pse; tlo je bilo džombasto, izbrazdano industrijskim otpadom koji se decenijama gomilao i korovom koji je rastao kroz prazne kaleme za kablove, mrka tečnost curila je iz zarđale buradi ulja, a na rubu, ispod dugog niza drveća limuna, nalazio se dva metra dubok jarak koji je kad bi padala kiša nosio prljavu vodu kilometar i po dalje u reku.

Prošlo je nekoliko minuta.

Bila je mrtva.

Vetar se pojačao i on pogleda kroz nadstrešnicu od lišća u oblake koji su hitali nebom.

Oprezno se spustio niz džombastu padinu do dna jarka, oslanjajući se na lopatu, a onda joj ju je bez oklevanja zabio u lobanju tako da je najpre grubo odskočila, a zatim, uz tupo krckanje, slomila kost rascepivši joj je u meso. Udarao je i udarao, dahćući od napora – smrskao joj je lice, zdroбивši zube, kost i meso u jezivu smešu.

Nakon toga, više nije bila njegova Naomi.

Ponovo je uzeo nož, pa joj redom zasekao dlanove i sve prste tako da više ni po čemu ne bi mogla biti identifikovana.

Na kraju ju je pomoću okrvavljene lopate prekrrio šljunkom, peskom i kršem koji se skupio u jarku. Nije baš najbolje obavio posao. Svuda je bilo krvi.

Ali čim je završio – obrisavši suze koje su tekle još otkad je iznenađeno izgovorila njegovo ime, baš kad joj je presekao grkljan – s natuštenog neba pale su prve kapi kiše.

Sreda, 31. oktobar 2007.

Erin je skoro minut stajala u do vratku; videla sam joj odraz u zamračenom prozoru. Nastavila sam da skrolujem tabelu na ekranu, pitajući se kako je moguće da je bio mrak kad sam jutros krenula na posao, a sad se već ponovo smrklo.

„Keti?“

Okrenula sam glavu. „Izvini“, rekoh. „Odlutala sam. Šta je?“

Naslonila se na vrata s rukom na boku. Duga riđa kosa bila joj je vezana u punđu. „Pitala sam da li si pri kraju?“

„Ne baš. Zašto?“

„Ne zaboravi da je večeras Emilina oproštajna žurka. Dolaziš, zar ne?“

Ponovo sam se okrenula ka ekranu. „Da budem iskrena, nisam sigurna – moram ovo da završim. Samo ti idi. Pokušaću da dođem kasnije ako budem mogla.“

„Dobro“, konačno je rekla i teatralno otrupkala, mada u onim lakiranim cipelama nije digla mnogo buke.

Ne večeras, pomislila sam. Posebno ne večeras. I na prokletu božićnu zabavu jedva sam pristala da idem, a kamoli na nečiju oproštajnu proslavu, i to nekog koga jedva poznajem. Božićnu žurku planirali su još od avgusta; ako se ja pitam, kraj novembra je prokletu prerano za božićni izlazak, ali taj datum su svi odabrali. Svi će slaviti od sad pa sve do Božića. Rano ili ne, moraću da idem inače već vidim komentare na moj račun kako „nisam timski igrač“, a bog će ga znati koliko mi je ovaj posao potreban.

Čim je i poslednja osoba izašla iz kancelarije, zatvorila sam tabelu i isključila kompjuter.

Petak, 31. oktobar 2003.

Petak veče, Noć veštica i po barovima u gradu ključalo je kao u kazanu.

U *Češir armsu* sam popila jabukovaču i votku, nekako izgubila Kler, Luizu i Silviju i stekla novu prijateljicu po imenu Keli. Išla je u istu školu kao i ja, mada je se nisam sećala. To nijednoj od nas nije bilo važno; Keli je bila obučena kao veštica bez metle, sa sve prugastim narandžastim čarapama i crnom najlonskom perikom, a ja kao Satanina nevesta, u uskoj crvenoj satenskoj haljini i svilenim cipelama boje trešnje koje su koštale više od haljine. Već su me nekoliko puta izvaćarili.

Do jedan, većina se uputila na noćni autobus ili na taksi stanicu ili je iz centra grada bauljala u ledenu noć. Keli i ja krenule smo u bar *Reka*, pošto je to bilo jedino mesto u koje će još hteti da nas puste.

„Ima da popadaju kad te vide u toj haljini, Ketrin“, reče Keli cvokoćući zubima.

„Nadam se, jebote, baš sam pukla za nju.“

„Misliš da će unutra biti nečeg pristojnog?“, upitala je zagledajući izgužvani red s mnogo nade.

„Sumnjam. U svakom slučaju, zar nisi rekla da si digla ruke od muškaraca?“

„Rekla sam da sam odustala od veza. To ne znači da sam digla ruke od seksa.“

Bilo je ledeno i počela je da rominja kiša, vetar je oko mene nosio mirise petka uveče, zadižući mi suknu. Uvila sam se u jaknu i obgrlila se rukama.

Krenule smo na VIP ulaz. Sećam se da sam se zapitala je li to pametna ideja, da li bi možda bilo bolje reći da je za

večeras dosta, kad shvatih da su Keli već pustili da uđe i krenuh za njom. Preprečio mi se zid od kao ugljen sivog odela.

Podigavši pogled, ugledala sam par neverovatno plavih očiju, kratku plavu kosu. S takvim čovekom bolje je ne raspravljati se.

„Stani“, reče glas i ja pogledah u vratara. Mada ne tako krupan kao ona druga dvojica, ipak je bio viši od mene. Imao je veoma privlačan osmeh.

„Zdravo“, rekoh. „Smem li da uđem sa prijateljicom?“

Zastao je na trenutak, pogledavši me samo malčice duže nego što je bilo pristojno. „Da“, konačno reče. „Naravno. Samo...“

Čekala sam da nastavi. „Samo šta?“

Bacio je pogled na ostale iz obezbeđenja, koji su se raspravljali s nekim tinejdžerima što su se svim silama trudili da uđu.

„Samo, na trenutak nisam mogao da poverujem kolike sam sreće.“

Nasmejala sam se njegovoj drskosti. „Znači, i nije baš neka noć?“

„Sviđaju mi se crvene haljine“, reče.

„Mislim da ti ova ne bi bila taman.“

Nasmejao se i pomerio somotsko uže da me propusti. Osetila sam na sebi njegov pogled dok sam ostavljala jaknu u garderobi; bacila sam još jedan pogled na vrata i videla da me i dalje gleda. Osmehnula sam mu se i popela se stepenicama do bara.

Kad pomislim na tu noć, sećam se samo da sam plesala dok se nisam ukočila, smešila se i smejala sa novom najboljom drugaricom, igrajući u toj crvenoj haljini dok ne bih nekom zapela za oko, bilo kome, i ako uspem, našla neki mračan ugao kluba gde će me pojebati uza zid.

Četvrtak, 1. novembar 2007.

Jutros mi je dugo trebalo da izađem iz stana. Ne zbog hladnoće, mada je prošla čitava večnost dok se stan nije zagrejao. A nije bilo ni zbog mraka. Svakog dana ustajem pre pet; već od septembra, u to vreme je još mrak.

Nije mi problem da ustanem, problem je da izađem iz kuće. Kad se istuširam, obučem i pojedem nešto, pre nego što odem na posao, počnem da proveravam je li stan bezbedan. Moglo bi se reći da je to obrnuto od onoga što radim uveče, ali čak je i gore jer znam da mi vreme ne ide naruku. Mogu da proveravam ceo dan ako želim, ali jasno mi je da moram stići na posao i zato ujutru to mogu da ponovim samo ograničen broj puta. Zavese u dnevnoj sobi i trpezariji, pored balkona, moram svakog dana da razmaknem na tačno određenu širinu ili neću moći da se vratim u stan. I na jednim i na drugim vratima koja vode ka dvorištu ima po šesnaest prozorskih okana; zavese moraju biti razmaknute toliko da ako sa staze sa zadnje strane kuće pogledam u stan, vidim samo osam okana na svakim vratima. Ako kroz ostala okna vidim ma i krajičak trpezarije ili ako zavese ne vise ravno, moram da se vratim u stan i počnem sve iz početka.

Prilično sam se izveštila u tome, ali ipak oduzima dosta vremena. Što sam temeljnija, to je manja verovatnoća da ću na stazi iza kuće proklinjati svoju nemarnost i gledati na sat.

Vrata su posebno nezgodna. U prethodnom stanu, onom skućenom podrumu u Kilbernu, imala sam bar sopstvena ulazna vrata. Ovde vrata stana moram propisno da proveravam šest do dvanaest puta, a onda i zajednička ulazna vrata.

Stan u Kilbernu imao je ulazna vrata, ali sa zadnje strane nije bilo ničeg, nikakvih zadnjih vrata ni prozora. Kao da

živiš u pećini. Nisam imala kuda da pobegnem, što znači da se tamo nikad nisam osećala zaista bezbedno. Ovde je mnogo bolje: imam zastakljena vrata koja vode na mali balkon. Odmah ispod njega nalazi se krov garaže koju delim sa još dva stana, mada ne znam da li je iko drugi koristi. Mogu da izađem kroz zastakljena vrata i skočim na krov garaže, a odatle na travu. Pa preko bašte i kroz kapiju u uličicu pozadi. To mogu da izvedem za manje od pola minuta.

Ponekad moram da se vratim i ponovo proverim vrata stana. Ako je neko od ostalih stanara opet ostavio ulazna vrata otključana, svakako ću morati da proverim vrata stana. Bilo ko je mogao da uđe.

Stanje koje sam jutros zatekla, na primer, bilo je jedno od najgorih.

Ulazna vrata ne samo što su bila otključana nego su ostavljena i odškrinuta. Kad sam krenula da se uhvatim za njih, neki čovek u odelu gurnuo ih je ka meni i isprepadao me. Iza njega – drugi muškarac, mlađi, viši, u farmerkama i duksu sa kapuljačom. Crna, kratko podšišana kosa, neobrijan, umornih zelenih očiju. Osmehnulo mi se i izustio „izvini“, pa mi je bilo lakše.

I dalje se prestravim kad vidim odelo. Pokušala sam da uopšte ne gledam čoveka u odelu, ali čula sam njegove reči dok se peo uz stepenice: „Ovaj je tek iseljen, moraćete brzo da odlučite ako ga želite.“

Znači, agent za iznajmljivanje stanova.

Sigurno su kineski studenti sa poslednjeg sprata konačno odlučili da se odsele. Više i nisu bili studenti, diplomirali su letos – žurka koju su napravili trajala je celu noć, dok sam ja ispod ležala u krevetu i slušala ih kako trupkaju gore-dole po stepeništu. Ulazna vrata su cele noći bila otključana. Zabarikadirala sam se unutra gurnuvši trpezarijski sto uz

vrata stana, ali od buke sam se uznemirila i nisam mogla da zaspim.

Gledala sam drugog čoveka, koji je krenuo za onim u odelu uz stepenice.

Užasnila sam se kad se na pola prvog stepeništa čovek u farmerkama okrenuo i još jednom mi se osmehnuo, ovog puta tužno, prevrnuvši očima kao da mu je već muka od agentovog glasa. Osetih kako me obliva jarko rumenilo. Prošlo je mnogo vremena otkako sam ukrstila pogled s nekim nepoznatim.

Slušala sam bat koraka dok se penju na poslednji sprat, što znači da su prošli pored mojih vrata. Pogledala sam na sat – već osam i petnaest? Ne mogu tek tako da odem i ostavim ih u kući.

Čvrsto sam zatvorila ulazna vrata i zaključala patent-bravu, pa prodrmla vrata nekoliko puta da proverim je li dobro legla. Vrhovima prstiju opipala sam po rubu dovratka, proveravajući da li su vrata u ravni s okvirom. Okrenula sam kvaku šest puta kako bih se uverila da su dobro zatvorena. Jedan, dva, tri, četiri, pet, šest. A onda patent-brava. Jednom, još jednom. Zatim okvir vrata. Na kraju kvaka, šest puta. Osetila sam olakšanje koje me preplavi kad ovo uradim kako treba.

Zatim se popeh nazad do stana, besna što ću zbog ova dva idiota zakasnuti.

Neko vreme sam sedela na ivici kreveta pogleda uprtog u plafon, kao da ih kroz malter i krovne grede ipak vidim, uzdržavajući se pritom da ne počnem ponovo da proveravam brave na prozorima.

Zatvorila sam oči i usredsredila se na disanje, pokušavajući da smirim lupanje srca. Neće oni dugo, govorila sam sebi. On samo gleda. Neće oni dugo. Sve je u redu. Stan je

bezbedan. Već sam ga propisno proverila. Ulazna vrata su zatvorena. Sve je u redu.

Malo-malo, trglja bih se od nekog zvuka, iako se činilo da dolazi izdaleka. Zalupljena vrata ormarića? Možda. Šta ako su tamo gore otvorili prozor? Čula sam nejasno mrmljanje, previše udaljeno da bih razabrala reči. Pitala sam se koliko li traže za stan – možda bi bilo bolje biti na još većoj visini. Ali onda ne bih imala balkon. Ma koliko volela da budem van domašaja, jednako je važno imati i kuda da pobegneš.

Pogledala sam na sat – skoro petnaest do devet. Šta, jebote, rade tamo gore? Pogrešila sam i pogledala u prozor spavaće sobe, a onda sam, naravno, morala da ga proverim. A to me je podstaklo, pa sam morala ponovo da počnem od vrata i, baš kad sam po drugi put proveravala, stojeći na poklopcu ve-ce šolje i opipavajući vrhovima prstiju duž ivice prozora s matiranim staklom koji se čak i ne otvara, čula sam zatvaranje vrata na spratu i bat koraka po stepeništu.

„...ako ništa drugo, fin, bezbedan kraj. Ne morate brinuti kad ispred zgrade ostavite automobil.“

„Da, pa, verovatno ću ići autobusom. Ili možda biciklom.“

„Mislim da u bašti postoji zajednička garaža; proveriću kad se vratimo u kancelariju.“

„Hvala. Verovatno ću ga ostavljati u hodniku.“

Da ga ostavlja u hodniku? Kakva drskost. I ovako je prljavo. Opet, možda će još neko osim mene zaključavati ulazna vrata.

Završila sam s proveravanjem, a onda prešla na ulazna vrata stana. Nije strašno. Čekala sam kad ću je osetiti – uznemirenost, potrebu da sve počnem iz početka – ali bilo je u redu. Uradila sam to kako treba, i to samo dva puta. U kući je vladala tišina, što mi je olakšavalo posao. Najbolje od svega – ulazna vrata su ovog puta bila čvrsto zatvorena, što

znači da ih je čovek u farmerkama dobro zatvorio za sobom. Možda ipak ne bude loš stanar.

Bilo je skoro pola deset kad sam konačno otišla na podzemnu.

Utorak, 11. novembar 2003.

Kad sam ga drugi put videla, uopšte ga se nisam setila i nekoliko minuta sam ga samo gledala. Prijatnog izgleda, senzualnih usana, svakako deluje poznato – jesam li se s njim žvalavila u baru?

„Ne sećaš se“, rekao je, a u glasu mu osetih razočaranje. „Imala si na sebi crvenu haljinu. Stajao sam na vratima *Reke*.“

„Oh, naravno! Izvini“, kazala sam odmahujući glavom kao da će mi tako biti jasnije. „Samo... nisam te prepoznala bez onog odela.“ To mi je poslužilo kao opravdanje da ga dobro odmerim od glave do pete. Na sebi je imao šorts, patike i crnu majicu bez rukava – savršeno za teretanu, ali sasvim drugačije od onog što je nosio kad sam ga prošli put videla.

„Ne, pa, nije baš zgodno za trčanje.“

„Pa, valjda nije.“

Najednom svesna da i dalje buljim u njegove butine, shvatih da, nakon jednosatnog vežbanja u teretani, sigurno izgledam užasno – u znojavoj majici, s kosom vezanom u rep dok su mi se pramenovi zalepili za zajapurene obraze. Divno.

„Pa, drago mi je što te opet vidim“, rekao je, u deliču sekunde preletevši pogledom od mojih grudi do prstiju na nogama i nazad.

Nisam bila sigurna da li je drzak ili pomalo nepristojan. Ali onda mi je uputio malčice nakriv osmeh, koji uopšte nije bio pohan, samo vrlo seksi.

„Da, i meni. Idem – da se istuširam.“

„Naravno. Vidimo se uskoro“, rekao je, okrenuo se i otrčao uz stepenice do teretane, preskačući po dva stepenika.

Dok sam se tuširala, poželela sam da sam ga srela kad sam išla u teretanu, umesto baš kad sam izlazila. Onda bismo mogli lepo da se ispričamo, a ja ne bih ovako očajno izgledala. Razmišljala sam da ostanem u kaficu i sačekam da završi s vežbanjem – da li bih tako delovala kao da sam previše laka? Previše očajna?

Pa, šta da vam kažem? Prošlo je dosta vremena. Poslednjih nekoliko muškaraca koji su mi se dopali bili su veze za jednu noć; ponekad sam bila toliko pijana da se pojedinosti gotovo nisam ni sećala. Naravno, nema ničeg lošeg u tome, samo sam uživala dok sam mogla. Bilo mi je dosta veza, uživala sam što sam sama, i slično smeće. Možda je bilo vreme da se malo smirim. Možda je bilo vreme da počnem da razmišljam o budućnosti.

Dok sam se brisala u praznoj svlačionici, nešto mi iznenada pade na pamet – ma sigurno nisam toliko loše izgledala, inače me ne bi prepoznao. Prošli put kad me je video, bila sam u grimiznoj satenskoj haljini, kose puštene preko ramena, a danas u znojavoj opremi za teretanu, vezane kose i bez šminke – prilično drugačije. A ipak me je prepoznao čim sam podigla pogled – videlo mu se u očima.

I rekao je: „Zdravo, po drugi put.“

Od onda nisam odlazila u *Reku*, mada sam svake nedelje više puta izlazila. Prošlog vikenda posetila sam prijatelje u Škotskoj – iscrpljujući vikend sa veoma malo sna – ali to me nije sprečilo da izlazim na piće posle posla. U petak smo završili u *Drumskoj kafani*, novom baru koji je otvoren na Market skveru. U njemu je ključalo od ljudi zahvaljujući promotivnoj ceni pića početkom vikenda i samo pola sata po

dolasku, Sem i Kler su zapalile s nekim tipovima. Ja sam jedno vreme plesala i pila, pila i plesala, srećna sama sa sobom, sretala poznanike i ćaskala s njima, vičući im na uvo da bi me čuli od buke. Bilo je dosta privlačnih muškaraca, ali ne mnogo slobodnih. Oni preostali bili su mi poznati – ili zato što sam već izlazila s njima ili zato što su izlazili s nekom od mojih drugarica.

Sad sam se gotovo radovala sledećem vikendu. U petak sam planirala da izađem s Kler, Luizom i njenom sestrom Emom, a posle toga vikend je moj. Osmehnula sam se sama za sebe i otišla nazad do kola, pomislivši da bismo mogle da svratimo do *Reke*.

Ponedeljak, 5. novembar 2007.

Zahvaljujući tome što s posla izlazim kasnije, izbegavam najgoru gužvu u podzemnoj. Kad sam se tek doselila ova-
mo, pogrešila sam i pokušala da se probijem kroz špic, pa me je iz dana u dan hvatala sve veća panika. Bilo je previše lica koja je trebalo skenirati, previše tela koja su se gurala sa svih strana. Bilo je previše skrovišta, a nedovoljno prostora da pobegnem. Zato duže ostajem na poslu i tako nadokna-
dim to što dolazim kasnije. Stalno se krećem, uz stepenice i niz njih, duž platforme, sve do poslednjeg trenutka kad se vrata umalo ne zatvore i tek onda uskočim u voz. Tako sa sigurnošću znam s kim putujem.

Večeras mi je trebalo vremena da odlučim kojim putem da idem kući. Svakog dana odaberem drugu rutu u pod-
zemnoj, siđem stanicu kasnije ili stanicu ranije, pešačim oko kilometar i po, popnem se na autobus ili ponovo na podzemnu.